

ZENTAI ELLENŐR.

Helyi és vidéki érdekű társadalmi és közgazdasági hetilap.

Szerkesztő és kiadóhivatal: Eötvös-utca, 516. a. sz. a. (a postától 5.) házi an. hova a lapot érdeklő közlemények, hirdetések, az előfizetési pénzek és hirdetés díjak intézendők.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. — Egyes számok a szerkesztő lakásán és Zettin József ur kereskedésében 10 krért kaphatók.

Megjelenik
minden vasárnap.

Hirdetések:

Hirdetési díj egy négyszög-centiméternyi térért 4 kr. — Bélyegdíj minden egyes beiktatás után 30 kr. — Nyiltér petitsoronként 20 kr.

Közyülés december 29-én és 30-án.

(Folyt.)

A nagyvendéglőt Homay János 5524 frt, a csárdát Vörös Flórián 155 frt, a népiskolai pincét Frankl Henrik 200 frton vették ki. Tudomásul vétetik.

Az italmérés kezelése. Polgármester előadja, hogy Ratkovics Ferenc a monopolium kizárása mellett a kezelést átvenni hajlandó azon kötelezettség mellett, hogy az évi bérösszeg havi részleteit minden hónapban beszolgáltatja. — Szabó kéri a szerződés fölolvását. — Polgármester megjegyzi, hogy a bér magas, de az állam így akarja a 12 millió frt veszteséget megvenni. — Szabó: A kormány a városokat előnyökben részesítette, hogy a lakosság ne zaklattassék; csak azt kértem, hogy nincs-e a város abbeli joga megszorítva, miszerint a bérletet albérletbe adhatja? — Horovitz számvevő fölolvassa a szerződést, melynek értelmében albérletbe adható. — Szabó: Mino kulcs alapján adta meg a polgármester ur a bérösszeget? — Polgármester: A pénzügyi igazgatóság nem engedett az előirányzott összegből, fölmentem a pénzügyminiszterhez, de ő sem engedett, mert, szerinte, az ügylet a városra nézve előnyös, és oda nyilatkozott, hogy egy zentai márgajánlotta az összeget, de az elsőseget a város részére főtartotta. És így kénytelen voltam az összeget megajánlani. Hogy a városnak egy krajcárjába ne kerüljön a bérlet, fölhevattam azokat, kik a regálét eddig kezelték, és ajánlat benyújtására szólítottam föl őket. Ratkovicsét találván legelőnyösebbnek, őt bíztam meg a kezeléssel. — Az ókanizsaiak deputációt küldtek a miniszterhez, de eredménytelenül jártak. — Bergel Antal: E hó 4-én egy indítványt adtam be, melyet a tárgysorozatba vétetni kértem, de indítványom nincs kitűzve. Azt kértem, mikép akarja a polgármester ur az italmérést kezelteni? — Többen: Érdekek. — Bergel: Mint képviselő, nem mint bérlet terjesztettem be az indítványt. Homályba vezetik a képviselő testületet. — Dudás jegyző fölolvassa Bergel kérvényét és Ratkovics ajánlatát. — Szabó: Ugy értesültem, hogy a közyülés a polgármester urat a bérlettel bizta meg, de nem a kezelés kiadásával. Ha nem úgy van a határozat a jegyzőkönyvben, akkor hiba van a kréta körül, és ebből baj lesz. Ratkovics az albérlet iránt tesz aján-

latot, és a polgármester ur elfogadta, pedig ehhez nem volt joga. — Dudás jegyző még egyszer fölolvassa az ajánlatot. — Szabó: Nem más érdekekben beszélek, Bergel urat nem képviselem, hanem a város érdekeit. — Dudás jegyző fölolvassa a polgármester jelentését és javaslatát. — Kozics: T. Közyülés! A képviselőtestület határozatáról lévén szó, nagy megütközéssel vettem tudomásul a jegyzőkönyvben foglalt határozatot, jól emlékezem, hogy nem ilyen értelemben hozott a határozat, és midőn karácsony előtt a jegyzőkönyv hitelesített, kifogást emeltem, és a jegyzőkönyv kiigazított. — Polgármester: Határozottan emlékezem, hogy az a határozat hozott, mely a jegyzőkönyvben foglaltatik, különben a módosítás semmit sem mond. — Szabó: A jegyzőkönyv hitelesítő részéről az állítatik, hogy csak a bérbevételre bízott meg a polgármester ur, de nem egyszersmind a kezeléssel is, még is albérletbe adatott. Nem a szó, hanem a lényeg határoz. Aligha jogász csinálta a szerződést. Ha én fizetek, kezelés, ha más fizet nekem, akkor albérlet; ha a földet kiadom, az illető maga számlájára végzi a munkát, az bérlet, de ha valakit a szántással, vetéssel, aratással megbízok, és ezért neki fizetek, ez kezelés. A polgármester ur azt mondta, hogy a lakosság ne zaklattassék; megbízom Ratkovicsot a kezeléssel, az illeték megállapítása és beszédese a városnak tartatik fenn, de az összeg nem a városnak, hanem Ratkovicsnak szolgáltatik be. Helyes az ilyen eljárás? Szó sincs arról. Egyedül helyes eljárás csak az lehet, ha a város maga emberei által kezelte, a kikre fölügyelhet és így nem törtenhetik zaklatás. — Ormos: Próbáljuk meg a házi kezelést. — Szabó: Az italmérési jövedelekről van-e biztos tudomása a polgármester urnak? Senki sem tudja, hány korcsmáros van a városban. Adókimutatás sincs. Ki kellett volna mutatni, mennyi a reménybeli jövedelem. Ezekről semmit sem tudunk. Ezek hiányok, melyek fölött szemet hunyni nem tudok. Vannak, a kik többet is adnának, tehát ne kössünk kezelési szerződést. Próbáljuk meg a házi kezelést. — Ormos: Ugy van, próbáljuk meg a házi kezelést. — Szabó: Többet jövedelmez, szükségünk van rá, ne adjuk idegennek. — Polgármester: Frázis. — Szabó: Vissza utasítom. Az a frázis, hogy kibérelte és nem tudja, mennyi jövedelmez. Próbálkozzunk meg a

házi kezeléssel, bizzunk meg egy pár embert, a képviselők közül is vállalkoznak, ne bizzuk a kezelést idegenre. A városi tisztviselő szedje a pénzt, mellé ellenőrt állítsunk, ¼ év alatt tisztázódni fog az ügy. Nagyon ránk fér a több jövedelem. A Ratkovicscsal kötött szerződés ne hagyassék jóvá. A város tartsa meg magának a kezelést. Nem az én hibám, hogy az idő rövid. Nekem mindegy, akárki kezeli, csakis az albérlet ellen szólok. Ratkovics sem alkalmaz akadémius embereket, nagyon is közönséges emberek azok. Rövid idő alatt, pl. 5—6 nap alatt előterjesztet tegyen a polgármester ur, mert a szerződést helyben nem hagyhatom. — Polgármester: A hosszú beszédből keveset értettem, de annyit megértettem, hogy Ratkovics ellen volt intézve. Nincs ember, a ki a városnak 31 ezer frtot garantirozzon, a kinek más üzlete nincs. Tisztviselő kém szerepre nem vállalkozik, annál kevésbé garantirozza a jövedelmet. Maga Bergel ur is azt mondta, hogy nem lehet 31 ezer frtot adni, de monopolium mellett 47 ezer frtot is lehet adni. Nem fogadhatom el azt a javaslatot, hogy tisztviselő kezelje az italmérést; hogy a házi kezelés kárral jár, fényes példa rá Szabadka. — Bergel Antal: Árverés utján kellett volna kiadni. — Polgármester: Azon gyanúsítás ellen óvast emelek, mintha titokzatosan jártam volna el. A bérletet fölverik, de a monopolium igen drágába jönne a város lakosságának. A város főtartja minden jogát, még pedig úgy, hogy még reménybeli kár sem fenyegeti. Ratkovics megbízható embereket alkalmaz. Joga lett volna Bergel urnak ajánlattal föllépni, a város olcsóbban kapta volna meg a bérletet, ha Bergel ur rá nem licitál. A szerződés szerint minden hónap 1-én beszállítandó a bérösszeg esedekes részlete, ki garantirozza ezt? — Bergel Ferenc: Nem bánom, akárkinek adják át a kezelést, én csak csudálkozásomnak adok kifejezést Szabó ur indítványa fölött. Lesz-e olyan tisztviselő, a ki olyan híven, még éjjel is utána nézne a dolognak, mint Ratkovics, vagy Bergel emberei teszik. Ilyen tisztviselő nincs. Azért a házi kezelés kárral járna. — Kozics: Két oldalát tekintem az ügynek: a) forma tekintetében nyújt-e elég biztosítékot a lakások zaklatása ellen; b) lehetne-e a városnak nagyobb jövedelmet biztosítani. — Sinkovics: Igen. — Kozics: Talán én is eltalálom. Azt hiszem, a város joga biztosítva

A „ZENTAI ELLENŐR” TÁRCÁJA.

AZ INFLUENZA.

Ha valaki pár hónappal ezelőtt említett volna e furcsa hangzású nevet, nem értették volna meg, s úgy a szakértő, mint a laikus, a lexikon mindentudó sorából halászta volna ki a tudnivalókat. Ma már mindenki — a gyermek is — emlegeti az influenzát s mindnyájan tudjuk, hogy ez egy váratlan, kelletlen vendég, mely Eris almájaként megzavarja a békés rendet, félrebillenti a társadalmi egyensúlyt, zavart okoz a családi életben, a hivatalokban, az iskolában, fölforgat minden rendet, ágyba dönti az emberiség java részét s azután oly hirtelen, mint jött, el is távozik.

Micsoda vendég ez, mely illetéktelen kezekkel fölkavarja a társadalmi rendet?

Ez egy új betegség, mely dacára régi eredetének, nekünk egészen új, s e század, mely annyi csodás és nagyszerű új dolgokat már megismert, megismerte most az influenzát is, csak hogy ez ismeretségnek aligha fogja mondani: „Orulók a szerencsének!”

Az influenza majdnem minden század vendége volt, rendszeren más-más névvel. A közép-

korban „spanyol náthának” nevezték, a mult században a franciák „la grippe” névvel jelölték egy hasonló rovatlót, mely tengernyi számban tartózkodott akkortájt a levegőben. Mi „orosz náthának” hívjuk, mert a mostani epidemia Oroszországból indult ki.

Az influenza legelőször mult évben Szt-Pétervárott lépett föl egy szokatlan meleg s nedves időjárás mellett. A betegség oly gyors elterjedést vett, hogy rövid 3 hét alatt a népesség 2/3-át ágyba döntötte, sőt maga a cár sem lón megkímélve általa. Innen rohamosan terjedett a járvány nemcsak egész Oroszországban, hanem Európa minden államát meglátogatta, sőt Amerikába is átcsapott. Leírhatatlan azon zavar, mit ezen „muszka ajándék” mindenütt okozott. Paris egyik legnagyobb üzletében 600-an betegedtek meg, ezenkívül a posta- és távirászemélyzet nagy része kereste föl az ágyat. A zavar, mely ezáltal keletkezett, könnyen elképzelhető. Spanyolországban különösen a munkásosztály volt sújtva a járvány által; számos gyár kénytelen volt egy időre a működést beszüntetni, e mellett a munkások nagy mennyisége maradt foglalkozás és kenyér nélkül, mely nagy nyomort vont maga után. Hasonló körülmény állt fenn Görögország és Portugáliában, míg nálunk a most uralkodó epidemia a szegényebb s munkás néposztályt kímélni látszik s áldozatait inkább az intelligensebb elemekből szedi.

A betegség ilyen szeszélyes természete mellett — szerencsénk — könnyű jellegű. A meg-

pár súlyosabb természetű komplikációt, ritkán halálos kimenetelű.

Az influenzát a heveny fertőző betegségek közé sorolják. Eredete még rejtély előttünk, de a főgyanunk természetesen a bacillusra irányul. Mint minden fertőző bántalmat, ugy ezt is nagy valószínűséggel ama bizonyos individuumok okozzák, melyeket jelenleg a tudományos világ lázas tevékenységgel keres és kutat. Keresik a föld fölött, föld alatt, vízben s levegőben: a legkitünőbb bacillus-detektívek mozgósítják, kik kutatnak, fűrkésznek, mindhiába! Minden fáradozás hajótörést szenved, bacillust mindaddig még egyet sem sikerült fölfedezni.

A betegség rendszeren egyszerre lép föl, minden előleges tünetek mellőzésevel. Egy rövid tartamu borzongás után hirtelen magas fokú láz lép föl, mely neha 40—40,5 fokra is fölszökik. A légzőszervek erősen hurutosak, nagyfokú nátha s hörghurut járul a láz mellé. Pár nap lefolyása alatt — ha a beteg ágyát el nem hagyja — a kór önkényű lefoly. Megtörténik azonban, hogy a huruthoz tüdő- vagy mellhártyalob párosul s ilyenkor az influenza igen komoly jellegűt ölt.

Az influenza azonban nemcsak a légzőszervek hurutos tüneteiben jelentkezik, hanem gyakran erős főfájás, heves fájdalmak a végtagokban, általános ideges állapotban, levertségben és szédülésben is nyilvánul.

De föllephet gyomortünetekkel. Emésztési zavarok lépnek előtérbe, gyomornyomás, nem ritkán hányás, undor az eledelék iránt, stb. Ezen három

van, ha határozottan kimondatik, hogy az italmérés csak kezelésbe és nem alberletbe adatik ki; próbáljunk megalkudni a kezelővel, hogy valami hasznot nekünk is juttasson. A házi kezelés mellett nem vagyok. — Ormos: Próbáljuk meg. — Kozics: Félévi tapasztalat után intézkedjünk, felév múlva új megállapodásra juthatunk. Ezen módosítással megnyugodnánk a polgármester ur intézkedésében. — Polgármester: Ratkovics nagy borkereskedő, ezen üzlet mellett saját borait adná el és ez üzlet kezelése nem kerülne neki kiadásba és ez lenne az ő haszna. — Kozics: Miért akar a város ebből az ügyletből külön jövedelmet? Ezen kérdés fölvetésénél eszembe jut bizonyos színházba járó, ki ha egypárszor ingyen színházba mehetett, ebből törvényt csinál, utóbb követeli az ingyen jegyet; vagy például az a bizonyos apa, kinek fia egypárszor ingyen a ringelspielben ingyen lovon ült, utóbb már fizetést követelt. A lakosság inná meg a levét annak a többletnek, mely a jövedelem és a bérösszeg között előtűnik, mert azt a többletet a lakosok fizetik. Tartson a vállalkozó jóhiszemű egyéneket, az általam javasolt módosítások elfogadása mellett tudomásul veszem a polgármester ur intézkedését. — Polgármester: A fogyasztást is Ratkovics kezelte, senkit sem zaklatott, eilene soha panasz nem emeltetett. Neki, mint mondám, csak az a haszna lenne, hogy saját borait árulhatná. — Bergel Antal: Nincs kimondva, mekkora akcissát szedhet. — Deutsch Farkas: Köszönetet szavazok a polgármester urnak, mert a város érdekében cselekedett. Csak biztosítékot akarok arra nézve, hogy kevesebbet nem szolgáltat be. Arról értesültem, hogy a városok három klassziszra vannak osztva; a bor és sör után 3, a pálinka után 7 1/2 kr van megállapítva literenként. Ha ennél többet nem szed, köszönettel fogadom a polgármester ur intézkedését. — Polgármester: Én csak abban az esetben fogadnám el a házi kezelést, ha a kocsmárosok biztosítanak a 31 ezer forintnyi bérösszeget. Minthogy azonban erre nem hajlandók, azért a házi kezelésről szó sem lehet. — Szárics: Három alternatíva áll ebben az igen fontos ügyben. Az I. a polgármesteré, II. Szabóé, a III. Kozicsé. Úgy látszik, a házi kezelést a képviselőtestület nem kívánja. Itt csak az a kérdés, akare a város jövedelmét a lakosság zaklatása árán? 5—6000 forintért nem érdemes a közönséget zaklatni. Jogi szempontból nem járulhatok a polgármester ur javaslatához, mert alberlet. Csináljunk kezelési szabályzatot és kössünk szerződést, mely korlátozná a kezelőt. Jogi szempontból ez a megjegyzésem. — Polgármester: Nem látom szükségét a szabályzat készítésének, mert a szerződésben minden megszorítás eszközölhető. — Braun, az utonálló haramia: Sajnálatomra, nem járulhatok a polgármester ur eloterjesztéséhez. A szerződés szerint, ha be nem folynék a bérösszeg, a különbözetet a lakosokra vetnék ki. — Többen: Nem áll! — Braun: Bergel ur elvonta figyelmemet, és így egészen nem érthettem meg az eloterjesztést, melyet nem fogadhatok el, mert a város az ellenőrzést nem gyakorolhatná; a kezelési szabályzat hoz föltétlenül hozzájárulok. — Szabó László: Meghallgattam a felszólalásokat, de meggyőződésemtől el nem tántorítottak. Indítványomat nem fogták föl helyesen. Embereket lehet találni, pályázat útján válasszon a város kezelőt. Ha Ratkovics meghal, megszűnik Zentán a regále?

akajja a legismertebb a most uralkodó járványos kórnak.

Az influenza — mint már fentebb említém — a beteg okszerű magatartásával magától is elmúlik, az orvosi beavatkozás csupán a kór okozta láz és egyéb kellemetlen tünetek enyhítésére hathat, mert — tapasztalom — maga a betegség ellen specifikus gyógyszerrel a tudomány nem rendelkezik. Saját jól fölfogott érdekekben cselekszik minden influenzában megbetegedett egyén, ha javulása után még pár napot a szobában tölt, mert a betegség recidív állapota, mely igen könnyen beállhat, jóval veszedelmesebb, s a már emített szövődeményeket okozhatják.

A tapasztalati adatok szerint az influenza — elientétben a hevenyfertőző bántalmakkal — nem contagiosus, tehát nem olyan természetű, mely egyik egyénről a másikra azzal való érintkezés által tovább vihető, hanem ennek körhatánya — úgy látszik — a levegőben van s innen magyarázható meg a járvány mesés gyorsasága s azon körülmény is, hogy tekintet nélkül nemre és korra, férfi és nő, öreg és gyermek közt különbséget nem ismer.

Nem lesz fölösleges még fölemlíteni azon téves hiedelmet is, mintha az influenza csak a hideg időjárás alatt uralkodik. Influenza járványt már nemcsak télen, őszkor és tavaszkor észleltek, de már nyár derekán is, mely utóbbi esetben ép oly vehemens volt, mint más évszakokban.

Medikus.

Kaució mellett kötelezze magát az összeg beállítására, akkor kezelő lesz és fizetésért elvállalja. Csak nem szünetel a bérlet Ratkovics halálával? A jövedelmet magának tartja. Ipari ködnek a viszonyt értelmezni. De az én fölfogásom szerint nem kezelő, hanem bérlet. Szeretnék azt a problémát megoldani, hogy a kecske is jól lakják, meg a káposzta is megmaradjon. Hogy a jövedelmet ő szedje, a bérösszeget fizesse, ebbe nem egyezem bele. — Polgármester: Jövedelme lesz a borászatból. — Az akcissát a város határozza meg. — Szabó: A törvény értelmében bizottság állapítja meg az illetéket. Vállalkozik mint hivatalnok is a kezelésre, de a fölös jövedelem a városé legyen. — Bergel Ferenc: Micsoda összeget szedhet? Van-e joga 3—7 forintnál magasabb illetéket is szedni? Engedélyt adhat-e, új év után emelheti-e az illetéket? — Polgármester: A város jogához fog tartozni. — Bergel Ferenc: A szerződésben határozottan köttessék ki a város joga. — Szárics: Nagyon szívesen elfogadnám Szabó ur indítványát, de hol van a garancia, hogy a tisztviselő beszedi a 31 ezer frtot. Apellátó alatt 10 ezer frt is függőben van. Nehéz munka lenne, melyért a tisztviselő megérdemelne 1—2000 frtot, de nincs biztosíték, hogy a bérleti összeget behajtja. Nem lehet attól elzárni a kezelőt, hogy haszna ne legyen, csakis a kezelési szabályzat alkotásával oldható meg a kérdés. — Deutsch Farkas: Az állam monopollal adta ki. Kikötheti-e a város, hogy a kezelő menyit szedhet? Ne tölle függjön az engedély megadása. Nem akarunk új hivatalnokokat. — Polgármester: Jövedelmet nem akar, nem zaklatja a közönséget, nem gyakorol monopóliumot, az engedélyadás jogát a városnak engedi át, sőt még azt sem köti ki, hogy nála vásároljanak bort. — Szabó: Tessék az illeték megszabását, az összeg meghatározását, az engedély megadását kikötni, akkor elfogadom a javaslatot. Háromtagu bizottságot a város nevez ki, a kezelőt csakis az italméresi adó illesse meg, de ne egyszersmint az engedélyilleték is. — Dudás jegyző: Az állam az italmérés jogát megszerezte, az eljárást a törvény szabályozza. Csak az a kérdés, hogy Zenta-e a gazda? Az italméresi jog százezer forintot is jövedelmezhet. Italméresi illeték és italméresi adó, két különböző dolog, az első már az idén életbe lépett. A tulajdonos meg nem szabhatja méresi illetéket, mert az iránt a törvény intézkedik. — Mester: 100, 75, 50 frt a skála. — Dudás: Ez illeték. De minden hektoliter után 3—7 frt a méresi adó. A város maradjon a gazda, és keze ne legyen megkötve, a kezelő kauciót tesz és köteles a város által fizetendő bérösszeget beszállítani, kinek mellékjövödelme lesz a bor-eladásból. — Bergel Ferenc: Én is a mellett vagyok, hogy a város vegye ki, és hogy a lakosok ne zaklattassanak. Minthogy azonban a javaslat minden jogot a kezelőnek enged át, a közönség nem lesz biztosítva a zaklatások ellen. — Szabó: Házilag kezeltessék az italmérés. — Ormos: Próbálkozzunk meg vele. — Szabó: De azt se bánom, ha nem is a város kezeli, csak azt kívánom, hogy alberletbe ne adassék. Az állam bérbé adta a városnak a kimérés jogát. A javaslat jogot ad a bérletnek engedélyi illetéket és italméresi adót szedni, ez a két jog ne illesse a kezelőt, hanem a város, a licenciat ne, csakis az italméresi adót kapja a kezelő. — Polgármester: Kezeltetheti Ratkovics, de a jogokat föntartja a város magának, melyeket a törvény ad a bérletnek, csakis az italméresi adót szedi, és ezért 31 ezer frtot a városnak szolgáltat be. — Székfű főjegyző: A határozat mondassék ki szabatosan, nehogy én legyek a bűnös. — Kozics: Nem fer össze a város erkölcsi reputációjával a nyereszkedés; minden krajcár haszna a városnak egyesek pótdója; az állam szigoruan megette számításait, és 31 ezer frtot követelt, csakis a monopólium alkalmazásával volna elérhető magasabb összeg, de a publikum megkímélése szempontjából a monopólium nem kívánatos; hogy a kezelő, ha 31 ezer frtot beszed, fáradságáért egy kis hasznot megérdemel, a városra mint erkölcsi testületre nézve elég haszon, hogy a közönség nem lesz zaklatásoknak kitéve. Az ajánlkozó tisztességes egyén, jóindulatu ember megbizottja. A 100, 70, 50 frtos illetékekből befolyó összeg alig képezi negyedrészt a bérösszeget. Majd csak a jövő nyújthat az iránt tájékoztatást, mennyi jövedelem lehet a lakosság zaklatása nélkül. Egy évi próbaidőt kössünk ki. — Szabó: Azt gondoltam, hogy végén van. Csak Ratkovics beszélhet úgy, mint Kozics kibeszélt. — Polgármester: A képviselő ur személyeskedik, mi azt mondhatnók, hogy Bergel érdekében beszélt. — Szabó: Erővel akarjuk neki azt a jövedelmet adni, a mit nem is kér; Dudás ur azt mondta, hogy a pénzügyigazgatóság állapítja meg a díjat. — Kozics: Jobb modorhoz vagyok szokva a képviselő ur részéről. Talán csak nem akarja azt mondani, hogy engem Ratkovics megvett. — Szabó: Mentsen Isten! — Kozics: Éppen azért nem kell igazgatóságba esni. — Polgármester: A

város magának tartja fönn az illeték kiszabását. — Szabó: Ratkovicsnak olyan valamit akarnak adni, a mit nem kér. — Gyorgyovánszky: Már félóra óta hallgatom a felszólalásokat, és nagyobb sötétségben vagyok, mint előtte voltam. Csak azt kérdelem, adott az állam a bérletadásra engedélyt? Ha ezt a jogot átengedjük, suttymban 300—400 frtot vesz, az osztályozásnál magasabb skálát állít föl. Polgármester: Nem lehet tudni, hogy némely képviselőből az egyesek vagy a város érdeke beszél-e. A javaslat szerint csakis az italméresi adóbeszedéséről lehet szó. — Szárics: A kérdés nincsen tisztázva. A jövő szombati gyűlés elé javaslat terjesztessék. — Szabó: Ha értenék a törvényt, nem kellene moratorium, hanem már ezuttal határozhatnánk. Az engedélyilleték kiszabásának jogát fönn akarom tartani a város részére. — Dudás jegyző fölovassa az ajánlatot és a törvény bizonyos szakaszait. — Polgármester: A város ne akarjon nyereszkedni, kiadható 40—50 ezer frtot, de ennek a nyereségnek az árát a közönség fizetné meg. — Szárics: Veszedelmes praecendensül szolgálja a fölszólalás, mert az állam három év múlva annyit fogna követelni, a mennyit a város kapna. — Bergel Antal: Meghatározandó a díj. — Szabó: Érdekelt fél létemre nem beszélnek az ügyhöz. — Polgármester: A kezelőt megvonatik a megbízás, ha visszaél. A január havi közgyűlés elé alapos javaslat terjesztetik. — Szabó: Holnap ugy is közgyűlés lesz, azért nolnap terjesztendő elő a praecizirozott javaslat. — Elfogadtatik és ezzel a közgyűlés d. u. 2 1/2 órakor másnapra fölfüggesztetik.

(Folyt. köv.)

Közyűlés november 29-én és 30-án.

(Vége.)

A zárgondnoksági 5000 frt, melynek fizetése alól a megye föloldja a zárgondnokokat. — Kozics: Engem nem is alterál a megyei határozat. A közgazgatás nem áll a bíróság föött; még a nm. miniszter sem dönti el a kérdést, hanem az I. főbíróság. Hivassék föl a tanács, hogy az ítélet végrehajtása iránt folyamodjék; a megye határozatát pedig megföllebbezzük, nehogy azzal álljanak elő, miszerint e határozat jogerőre emelkedett. — Flesch József: Ne az ügyész föllebbezze meg a határozatot és kérje az ítélet végrehajtását, mert ő a zárgondnokok ügyvédje volt, hanem Szabó László. — Gyorgyovánszky: Nem a saját érdekében szölok, mert a kezében tartottam a nyomorult összeget, folyamodjanak, nem tördöm vele. Egyedül én vagyok jelen, ki a közgyűlésben részt vettem. Egyezséget kötöttünk. — Dudás jegyző fölovassa a törvény szakaszát, mely azt mondja, hogy a személyi vagy anyagi felelősséggel terheltek, nem szólhatnak föl. — Gyorgyovánszky: Homokszórás, demagogia. — Kozics: Tiltakozom a kifejezések ellen. — Polgármester: A képviselő ur megelőzött a rendreutasításban. — Székfű főjegyző: Szabó kijelentette a mult alkalommal, hogy ingyen viszi az ügyet. — Polgármester: A bíróság megkerestetik az ítélet végrehajtása vegett.

A közmunkaváltságra vonatkozó megyei határozat tudomásul vétetik. Az utépitésre vonatkozó megyei határozat ellen Kozics indítványára a város folyamodással él. Ellinger Józsefné nyugdíjára vonatkozó megyei határozat jóváhagyatik.

A rózsaeladás kérdésénél Dudás Menyhért megjegyzi, hogy az ő közbenjárása folytán a városi rózsából nem 50, hanem 150 frtot vett be. Kimondatik, hogy a jövőben minden eladás előre bejelentendő, hogy a képviselő-testület az eladás idejét kitűzze és az árát megszabja. A nagyréti herésföldek bérbeadása, 4 fűtő, 7 lampagyújtató fölfogadása, a nagyréti szántóföldek, a nagy- és kisbudsáki, beckeai, mákosi, oromalatti, hosszuszék és kaszáló legeltetés alá való bérbeadása tudomásul vétetik. A nagyvendéglő bérbeadására vonatkozó árverési föltételek megállapítását illetőleg Kozics bizottság kiküldését indítványozza. Elfogadtatik. A Boros Istvánnal iskolai helyiség tárgyában kötött szerződés elfogadtatik. A libalegelyi ház-helyekre vonatkozó szerződések bizottságnak adatnak ki.

A Malisza-téle iskola kérdésénél Kozics megjegyzi, hogy a képviselőtestület ismét bevezetett ténnyel áll szemben; a tanács hataskörét ismét túllépte; a mérnök költségvetése drága, a melyet 380 számítja, pedig Bergel 280-on adja. Malisza Ignác tanító 200 frt kárának megtérítése iránti kérelme visszaadatik érdemleges határozathozatal nélkül. Harkl Ferenc a város kötelekébe fölvetetik: Szel Karolynak 1890. jan. hó 1-től 10 frtot ad a város, mely a rendkívüli címen leszen elszámolandó; Kürner Vilmosnak 40 frt segély adatik. A város végétől az indóházig vezető gyalogjárda Mester indítványára a tavaszon elkészítetik, ha erre alkalmas téglája lesz a városnak. Csapó Róza tanítónő 20 frt költözködési költsége

megterítése iránti kérelmével elutasították. Csikmák Miklósnak 18 frt marasztalási összeg elengedtetik.

A nagybátikai surja eladás kérdésénél Hevér Sándor felszólal, mondván: Elég alkalom volt a rosz gazdálkodásról meggyőződhetni, már több ször visszatetszést szült, hogy bevezett tényekkel állnak elő. Az idén 2 krért adták a rőzse kéréjét, melyet kötéssel kötnek, hogy nagy legyen. Gombos 5 krért adta el. A zentaiaknak nagy szükségük van rőzsére, és idegennek adták el. A szalmának kocsija 3 frt, míg a rőzsét 2 krjával vesztegetik. Mintha csak idegen kéz gazdálkodnék. — Az árverés nem hagyatik jóvá, bizottság küldetik ki, mely jelentést tesz és a dec. 30-iki gyűlés intézkedik. — Merényi Dezső egykori ügyész által beszédett, de be nem szállított összegek kérdésénél Kozics odanyilatkozik, hogy itt sikkasztás forog fenn, tehát a számoltató is kérdőre vonandó. Ilyen dolgok csak ugy történhetnek, hogy az ügyész nem terjeszt elő érvényesenként jelentést. Bizottság küldessék ki. Kiküldetik. — Ezzel a közgyűlés esti 2/8 órakor bezárattott.

Különfélek.

— A „Zentai Ellenőr“ szerkesztő- és kiadóhivatala Eötvös-utca 516/a. sz. a. (a postától 5.) házban a kapu alatt jobbról van. Közlemények a legközelebbi számba legkésőbb **péntek esti 6 óráig** fogadtatnak el. A szerkesztő hivatalos órái délelőtt 10—12-ig, d. u. 3—5 ig. Ezen idő alatt szívesen fogad mindenkit. Különben a közlemények és értesítések postaszekrényünkbe is betétezők.

— T. munkatársaink és általában mindazoknak szíves figyelmébe, kik lapunkban valamit közölni szándékoznak. Díjtalan közleményeket csakis esütörtök esti 6 óráig, pénteken esti 6 óráig pedig csakis fizetett közleményeket fogadunk el.

— † Tésits Sándor, a függetlenségi kör — ennek megalapítása óta — helyettes elnöke január 25-én hajnali 3 órakor, 48 éves korában jobblétre szenderült, eltemettetett 26-án délután 3 órakor általános részvét kíséretében. A függetlenségi kör gyászlobogó alatt, a tüzoltó-egyesület zeneszó mellett, a szerb iskolás gyermekek énekelve kísérték ki az örök nyugalom helyére. Az elköltözött tevékeny részt vett a függetlenségi párt küzdelmeiben, és érdemeket szerzett győzelmei kivásában. A legszebben jellemzi az Istenben boldogultat jótékonyága, különösen pedig az a vonása, hogy keveset nem tudott adni, akár szegény fordult hozzá, akár valamely intézmény érdekében keresték meg; azok iránt pedig, kikkel rokonszenvezett, bőkezűségének nem volt határa. Az örökvilágosság fényeskedjék a csupa szív emberbarátnak, emléke bizonyára áldott leszen közöttünk; m. t. özvegyének es kedves árnyának fájdalmat enyhítse a Gondviselés és az általános részvét.

— Nyilvános köszönet. Boldogult férjem barátai, különösen tek. id. Kozics István ur és m. t. családja, a testületek, egyesületek és mindazok, kik neki a végtisztességet megadták, fogadják ugy a magam, mint gyermekeim részéről mély és hálás köszönetünket. Zentán, 1890. évi január hó 29-én. Özv. Tésits Sándorné szül. Eremits Liska.

— Legközelebbi közgyűlés valószínűleg a jövő vasárnap lesz. Minden képviselő becsületbeli kötelességének ismerje azon megjelenni, mert fölötte fontos tárgyai lesznek, a legfontosabb az iskolaszéki tagok választása.

— A központi választmány jan. 27-én megalkult, jegyzőjévé egyhangulag a lapok szerkesztőjét választotta meg.

— A zentai takarékpénztár ma egy hete tartotta évi rendes közgyűlést, mely alkalommal négy választmányi tagot is választottak; a zsidók rosz néven veszik, hogy közülök egyetlen egy sem került be. A ~~magyar~~ a tisztességgel ellenkező magaviseletük folyamánya. Így járnak minden alkalommal, ha bizonyos utonállókka továbbra is szolidaritást vallanak.

— Bagoly mondja a verébnek: te nagyfejű. Zenta város polgármestere a függetlenségiéket azzal vádolgatja, mintha minden ügyből partkérést csinálnának, míg a azon mesterek, hogy pártot hozzon be a közgyűlési terembe. De nem akar neki sikerülni és nem is fog. Mi is szeretnők, ha a gazdaköriek tömegesen megjelenének a közgyűléseken, mert nekünk nincs okunk tőlük félni, nem lévén piszkos szándékaink, sőt erősebbek lennénk a közkölttség elleni harcunkban.

— A statutum készítő bizottság január 28-án befejezte munkáját. A tervezet 364 §-ból áll. Mi a magunk részéről ugy vagyunk meggyőződve, hogy a statutum jóval kevesebb §-ból állhatna, a mennyiben különböző ressortok kötelességei egy-egy §-ba vonhatók össze. Ez által

sokkal kisebb formában lenne kinyomatható, ez pedig nem megvetendő előny. Nevezetesebb változtatások: a földadó nyilvántartó és rendőrfogalmazó az előjárók közé soroztatnak, II. állatorvosi állás rendszeresítettik évi 200 frt fizetéssel, az alügyészi állás töröltetik, az I. számvevő fizetése 1000 frtről 800-ra, a II. számvevőé 700 frtről 600 frtra, az ügyészé 800 frtről 600 frtra leszállítatik, míg a rendőrfogalmazóé 550 frtről 600 frtra emeltetik. — Azt mondják, hogy a 48-as földadó-nyilvántartónak nincsen nyére az előléptetés.

— A mit mi értünk, de nem helyeselhetünk. A megye ugyanis Székfü főjegyző urnak formuláret küldött, mely szerint a jövőben a jegyzőkönyveket szerkessze. Székfü ur 28 év óta tisztviselője a városnak, ezekből a 11-iket mint főjegyző most tölti be. Eddig a megye meg volt vele elégedve, míg most egyszerre, mint valami iskolás gyermeknek, mintat küld neki. Nem titok Zentán, minő véleménynyel vagyunk mi a főjegyző ur felől, de a megye eljárását még sem tudjuk helyeselni, mert az a főjegyző urat vérgisértő, magát pedig a megyét kompromittáló. Mert vagy jól készítette évek hosszú során át a főjegyző ur a jegyzőkönyveket, vagy nem. Az első esetben nem ildomos a megye eljárása, midőn a főjegyző urat akkor minősíti iskolás gyermeknek, midőn már gyugalomba vonulni készül; a másodikban súlyos mulasztást követett el, midőn nem emelt kifogást Székfü urnak főjegyzővé választásakor, és elvárta, hogy annyi éven át olyan jegyzőkönyveket készített a minökét helyesen szerkesztetteknek nem tart. Ennyivel tartozunk az igazságnak és Székfü ur 28 évi szolgálatára való tekintetnek.

— A tisztii főügyész ur erősen szokta recsegtetni: En léven a törvények öre... Vesznék magunknak annyi bátorságot, hogy megkérdessük a főügyész urtól, vajjon annak tudatában, miszerint ő a törvények öre, készítette-e Milácski Lajosné tudta és beleegyezése nélkül azt a fölterjesztést, mintha az illető nő Burány Jenő urral kívánna magát a közgyűlésen képviseltetni? Egyelőre elégségesnek tartunk ennyit kérdezni.

— Farsang. Ma a függetlenségi kör saját helyiségeiben az első tambura-zenekar közreműködése mellett könyvtára javára zártkörű táncvigalmat rendez. Beleptidij személyenkint 30 kr, páronkint 50 kr. Kezdeté 7 órakor. Aki jól akar mulatni, az megjelenik a függetlenségi bálon. — A jövő szombaton lesz a keresztény nőegylet katonabálja a nagyvendéglő disztermében. Szelemlyjegy 1 frt, családjegy 2 frt 50 kr. Kezdeté 8 órakor. Minthogy a jövedelem a létesítendő árvaház javára fog fordítatni, kívánjuk, hogy minél többen vegyenek ebben részt.

— A lábbelikészítők mult hó 26-án tartott táncvigalmára fölülfizettek: Farkas Orbán 1 frt, Horváth András 70 krt, Földi János és Körösi Péter 60—60 krt, Szücs József és Balogh Imre 50—50 krt, Schwarz Ferenc, Németh József, Németh Ferenc, Tóth János, Hanyur és Savanya Mihály 40—40 krt, Kószó István, Fajka István, Hajdu Nagy Lajos, Huszak Orbán és Dudás János 30—30 krt, Adam Ferenc, Kereszturi Gyula, Udocsdi Lajos, Pavlák János, Lality Péter, Gránicz Anna, Földi Károly és Kozár Pál 20—20 krt, Majland Gyula, Répás János, Stajer István, Vajda György, Eck Ferenc és Simon Elek 10—10 krt.

— Hogyan törekszik Zenta város polgármestere a tisztviselők között a munkát igazságosan kiosztani? Egy kis statisztikával szerencsések vagyunk fényesen igazolni. Dr Deák urnak m. é. okt. hó 1-től 5. évi január 30-ig 626 ügydarabot, míg a 361-es Gyurónak ugyan ezen idő alatt 244-et osztott ki. Még ha fölemlítjük, hogy Deák urnak a bonyolódott ügyek jutnak, akkor mindenki tisztában lehet az eljárás méltányos vagy méltánytalan módja fölött.

— A „Zentai Függetlenségi Kör“ által f. évi január hó 19-én rendezett táncvigalom alkalmával fölülfizetéseikkel járultak a jötelem cél előmozdításához: Kozics István 2 frt, ifj. Kozics István, Kozics Aladár, Kozics Zoltán, Kozics Elemér, Flesch József, Horváth Gyula, Nagy Abonyi László, Klenöczky és Bíró cég 1—1 frt, Reitmann Ferenc, Buday Dezső 70—70 kr, Braun Öszvald, György Alajos 50—50 kr, Márkus Orbán 40 kr, Varga József, ifj. Döme Ferenc, Kikircs János, Horti István, Forgács Antal, Butora András, Boros Gyevi Ferenc, Balogh Albert, Habram Antal, Homolya Máté 30—30 kr, Huszak János, Lörch Ferenc, Tóth János Csantavéri, Boros Illés 20—20 kr, Branovácsky Dusán, Szipán Pál, Csonka Mátyás 10—10 kr, Kolovits Jakab 4 kr. Összesen 16 frt 94 kr, melyért a szíves adakozóknak köszönetét nyilvánítja a rendezőség.

— A megye mindent helyben hagyott m. havi 28-iki közgyűlésén, dr Deák és Horváth Gyula urak megválasztását és Guelmínó

ur kinevezését. De mi nem alkuszunk, mert az előbbieket törvényesen lettek megválasztva, míg az utóbbit az alispán ur a város nyakára lőcsölte.

— Bergel Ferenc ur ismét bepörölte a lapok szerkesztőjét, f. hó 4-én lesz a tárgyalás, melyről meg fogunk emlékezni, hogy a t. közönség őt arról az oldaláról ismerje meg, a melyről még nem ismeri.

— A „Zentai keresztény takarékpénztár“ ma d. u. 3 órakor tartja évi rendes közgyűlést saját helyiségében. Az intézetnek a mult évben volt 396 tagja 2400 darab törzsrészenyvel, 133 h-ti betevője 630 üzletrészszel az évi forgalom volt 146,757 frt 61 kr, alaptőkéje 60 000 frt.

— Frankl Henrik urnál, a regále kezelőjénél a legjobb minőségű baranyai tolnai, magyaradi, paulisi, ménesi fehér, vörös, siller, és új bor kapható.

— A csizmdíák ma egyheti bálján elveszett egy vörös köves női gyűrű, a visszaszolgáltató Farkas Orbán vendéglős urtól őt forintot kap.

Irodalom.

Vettük a „Divat Szalon“ 9 füzétét. A legjobb lélekkel ajánljuk a t. hölgyközönség figyelmébe, mert rendkívül csinos képeket és jó divat tudósításokat közöl, mellékletül szabás-mintákat. A szépirodalmi rész mulattató és tanulságos cikkeket tartalmaz. Előfizetési ára egész évre 6 frt. Megrendelhető Bpsten V. Gizella-tér 1. sz. a.

— „A cimbalom“ című havi folyóiratnak megjelent az első száma. A „Cimbalom“ magyar zenészi közlöny, különös tekintettel a cimbalomra. Megjelenik minden hó 15-én. Előfizetési ára cimbalom-mellékletekkel egész évre 10 frt, azok nélkül csakis az irodalom rész negyedévre 1 frt. Megrendelhető Bpsten, Erzsébet-körút 8. sz.

— Lampel Róbert előfizetési fölhívást bocsátott ki. „Nevezetesebb bűnesetek“ című munka II. kötetére, mely a belgrádi fejedelemgyilkosságot tartalmazza. A munka szerkesztője Kosutány Géza, bpesti kir. törv. bíró. A könyv megjelenik febr. havában, előfizetési ára 1 frt, mely összeg Lampel könyvkereskedésébe (Bpest, Andrassy-ut 21. sz.) küldendő.

— „Az én ujságom“, Benedek és Pósa ez évben megindult új képes gyermeklapjából ma vettük a 3. és 4. számot, melyek szintén élénken igazolják, hogy a szerkesztők teljes tudatával bírnak fontos hivatásuknak, s melyek érthetővé teszik, a lapnak szinte hihetetlen, nálunk példátlanul álló elterjedését. A 3—4. szám, ugy tartalom, mint kiállítás tekintetében, méltó társait képezi, sőt sok tekintetben fölül is mulja az előbbi 2 számot, melyekkel a szerkesztők utnak indították e vállalatukat. A két szerkesztőt a legkiválóbb magyar írók támogatják dolgozataikkal, így az eddig megjelent számokban sürűn találkozunk Benedek és Pósa kivül, Mikszáth, Bársony J., Szathmáry Gy., Herczegh Ferenc, P. Szathmáry Károly, stb. neveivel. A 4-ik számban nagyobb gyermekek számára Madarassy igen érdekes és tanulságos gyermek regényt kezd meg, Pósa bácsi pedig „Arany abc“-ét ír a kisebbek számára, naiv, bájos kis versikékkal. Elismeréssel kell még fölemlitenünk, hogy a Singer és Wolfner könyvkiadó cég, a lapot bár a legfényesebb kiállításban — Vágó, Peske, Koppay, Széchy és mások művészies kedves rajzaival — bocsátja ki, az előfizetési árt mégis oly olcsóra szabta, hogy minden gyermek hozzáférhet. Előfizetési ár egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt; oly csekély összeg, hogy nincs mit csodálkoznunk, ha a lap rövid főállása dacára is a legnagyobb mértékben van elterjedve s hogy még most is folyton érkeznek az előfizetések.

— A „Fatenyésztes Lapok“-at ajánljuk a t. gazdálkodó közönség pártfogásába. Ebben a szakmában olyan derék lap, melynél derekabbat nem ismerünk. Úgyesen írt cikkeket és csinos képeket hoz a növényvilágból. Megjelenik havonként kétszer es ára negyedévre csak 75 kr. Megrendelhető Erschinger Jánosnál Ujpesten.

— „Tréfás számtani föladványok gyűjteménye“ és „Tréfás rajz- és mértani föladványok gyűjteménye“ című diszes kiállítású füzetek, mint hasznosan mulattató névnapi ajándékok melegen ajánlatnak a szülők és tanítók figyelmébe. Egy-egy füzet ára 50 kr. A „Tréfás számtani föladványok“ olcsó kiadásban is kaphatók s 25 krért Drottleff Rudolf kiadónál rendelhetők meg, Pozsonyban.

